

CHTO WĒDAJE NASZE PIEŃDZE?

Chcała Wa bë, lĕdze, dostac co? To, co le chceta. Do rĕczy. Prosto z nieba. Bez òbzĕraniô sĕ na priz. Chto jiny płacy. Chceta? Mògĕ sĕ zawiato- wac, że wiksi dzĕl lĕdztwa chĕtno bë wżĕł. Ten wiksi dzĕl, co to prawie w demòkracji rżĕdzy. Kò niĕ òni te dĕtczy dajĕ, a chto jiny. Rżĕd paŃstwa. A skĕd rżĕd bierze? Kò òd nas, bò swòjich dĕtków z taszĕ nie wĕcygnĕ a nie dadzĕ... Zapitòta, jakùż sĕ doznac, co nama je brónĕ? Przĕzdrzĕta sĕ chòcle na ne kasowĕ paragónĕ – to co je netto – tĕli towòr je wòrt. Co wicy płacyta – bierze „Warszawa”. Zdrzĕta na kwitĕ, co je przĕ wiplĕce dostòwòta. Z tegò, co swòjĕ robòtĕ zarobita – Wasze je leno to, co na kònto wplĕnie. Całò reszta jidze do Warszawĕ, a wikszosc tegò – na zmarnowaniĕ. A jesz nie sygò na to wszĕtkò, na co mùszi pòszpandĕrowac. Tej

Òjc z matkĕ nòlepi wiedzĕ, czegò mò sĕ ùczĕc jich dzieckò (...). Bò niĕ paŃstwò je òd dozĕraniô dzecy a starszich. Òd te je **RODZĚZNA.**

rżĕd bierze na bòrg. Temù z dnia na dzĕń rosce pòlszczi dĕług, a spłacywac mĕdĕ gò nasze dziecĕ a jich dziecĕ. Rzeczeta: tec z pòdatków je na szkòtĕ, sĕlżbĕ zdrowiò... A jò Wama rzekĕ: szkòtĕ a doktorów mòzemĕ sami zapłacĕc. Na kùnc miesĕdzĕ szkòta wĕstawĕ rechùnk za ùczbĕ Waszich dzòtk i bĕdze òn mòti. Czemù? Bò do ùczeniô Waszich dzòtk nie sĕ brĕkòwny pòstrzĕdnicĕ. Ūrżĕdnicĕ rozmajiti, co pilĕjĕ, cobĕ dziecĕ bĕtĕ ùczonĕ tegò, co minister chce, a niĕ te, czegò chcĕ rodzycĕ. Zdzĕnie òbrzĕszk ùczbĕ i wiele niepòtrzebnych w zĕcym przedmiotów. Niĕ wszĕtczĕ dziecĕ mùszĕ sĕ ùczĕc wszĕtczĕgò! Òjc z matkĕ nòlepi wiedzĕ, czegò mò sĕ ùczĕc jich dzieckò, cobĕ w zĕcym so dałò radĕ a jesz na starosc zadbałò ò starszich. Bò niĕ paŃstwò je òd dozĕraniô dzecy a starszich. Òd te je **RODZĚZNA.** Òd wiĕcy jak sto latów socjaliscĕ robiĕ wiele, cobĕ z rodzyców zrobic leno maszinczi do robieniô dzecy. Zróbta, mĕ je wezniemĕ do żłòbka, wĕchòwiemĕ w szkòle, a na starosc waju zamknemĕ w sòdzĕ pòd pòzwĕ „Dodóm Spòkójny Staroscĕ”. A waje dziecĕ nie mĕdĕ was stĕchałĕ i wama stĕchałĕ, a mĕdĕ robiłĕ a mĕsłĕłĕ, jak paŃstwò chce, jak òbiwatel mò robic a mĕsłĕc. A tĕ le spròbuj gĕłos na taczĕ paŃstwòwĕ dzieckò pòdniesc abò je ùkòrac... Dzieckò mòże i mùszi „zakapòwac” mĕmĕ z tatĕ do sĕlżbów, co

prziŕdĕ i weznĕ dzieckò przĕcz a dadzĕ tima, co wĕchòwiĕ je tak, jak paŃstwò chce!

Pò pròwdzĕ mĕsłita, że minister zdrowiò, narodowi fùndusz zdrowiò a rozmajiti jiny Źrżĕdnicĕ sĕ pòtrzebny, cobĕ mĕ mòglĕ jic do dochtora a kùpic bez receptĕ to, co pòtrzebùjemĕ?!

Przecĕ, czĕj nie mdzĕ wĕdòwòny wiòldzi kasĕ na nich, to spadnĕ przĕ lĕkarzeniò! Lĕdze mĕdĕ kòrzĕstac z taŃszich ùsługów, bò kònkùrencjò wĕmùszi, że przĕ spadnĕ. Pòwiĕta, że sĕ taczĕ zabiedzĕ, co sĕ baro drodzĕ. A co terò je? Co sztòt je czĕc, że jakòs familiò,

fùndacjò zbierzĕ na òperacjĕ.

To znaczi, że system sobie z ùdĕtkòwienim nie radzy... A Wiòlgò Òrkestra Swiĕteczny Pòmòcĕ? Kò to je jasné pòswiòdzeniĕ, że nie sygò pie- niĕdzy na brĕkòwnĕ statczi, Źrżĕdzenia do retaniò zdrowiò i zĕcy lĕdzy. Czemù nie sygò? Bò pò drodze òd nas- pòdatników do nas-chòrĕch

– te dĕtczy sĕ zle wĕdòwòné! Czekĕ Wa czedĕs pòrĕ (abò pòrĕnòsce) miesĕcy w rĕdze do tzw. specjalistĕ? Kùli razy bĕłò tak, że człòwiĕk chùtczy ùmarł, nielĕ sĕ zadostòł, dze chcòł? Pòwiedzĕniĕ, że dzysò dnia mùszi miec bĕlnĕ zdrowiĕ do chòrzeniò – to nie je wca- le za wiele rzekłĕ... Ò tim, czedĕ i czĕ sĕ dostòniemĕ do dochtora, decydĕje Źrżĕdnicĕ, niĕ mĕ. A przĕstĕp do dochtora je naszĕm prawĕ! Tak samò mòżnosc kùpĕniò bez receptĕ tegò, co sĕ chce z aptĕczĕ. Czĕ dorostłi człòwiĕk mùszi miec pòzwòleniĕ na kùpĕniĕ lĕkù?! Tec to je człòwiĕk – Homo Sapiens – to znaczi rozĕmnĕ stwòrzeniĕ. Wiĕ, czegò brĕkùje i sòm za to płacy! Dochtòr mòże wĕstawic receptĕ (czĕ jak to zwac) – leno cobĕ pacjeŃt miòł pòdpòwiĕdz. Co kùpi – to je jegò sprawa i òdpòwiĕdzalnosc – nie brĕkùje do te pòzwòleniò! A przĕ receptowĕch lĕków? Spad- nĕ, bò firmĕ, co terò mùszĕ wĕdawac na przĕkònaniĕ Źrżĕdniców, cobĕ jich lĕczy bĕtĕ na lĕsce – bĕdĕ sĕ mùszĕłĕ dopasowac do regłòw kònkùrencje. I mdzĕ tòno i dobrze. Jeden mĕdrzĕla mie napisòł w interne- ce, że jakno pùblicznò òsoba ni mògĕ gĕłosĕc tegò, co chcĕ, bò jiny sĕ mògĕ za mnĕ czerowac. Czĕ to znaczi, że wròcò cenzura...?

TÓMK FÓPKA